

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΕΚΤΥΠΟΥΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΚΑΙ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

* Εκδιδόμενον τῇ ἐπιμελείᾳ ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ.κ. Σ. Βουτυρά, Γ. Μοσχάκη, Γ. Ν. Χατζιδάκι, Κ. Γ. Ζησιού, καὶ Γ. Μ. Δαμνέργη, διευθύνοντος.

ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Οἰωνοὶ διάφοροι προμηνύουσι κρίσιμους ἔσως διὰ τὸ γένος ἡμέρας. Συννεφεύεται περίξ καὶ ἄνωθεν ἡμῶν ὁ ὀρίζων, ἐπόμενον δὲ εἶναι καὶ καταιγίδες νὰ ἐνσκήψωσι καὶ λαίλαπες καὶ κεραυνοί. Ἄλλ' ἂν ὁ Πέτρος, λιποφυχήσας αἰφνης ἐνῷ ἐβάδιζεν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, παρ' ὀλίγον νὰ καταβυθισθῇ καὶ πινηῇ, τὸ ἔθνος ἡμῶν, διδὰχθὲν ἐκ τῆς ἱστορίας του, ὅτι τὴν ὁδὸν τῶν δοκιμασιῶν βαδίζον, ἐπετέλεσε καὶ θὰ ἐπιτελῇ πάντοτε τὴν ἱεράν αὐτοῦ ἀποστολήν, τὸ ἔθνος ἡμῶν οὐδὲ εἶναι δυνατόν οὐδὲ πρέπει, ἔστω καὶ ἐπὶ στιγμὴν, νὰ λιποφυχήσῃ.

Ἐὰν παραδεχθῶμεν ὅτι οἱ ἀπειλοῦντες τὴν ἐθνικὴν ὑπόστασιν ἐχθροὶ καὶ ἰσχυροὶ εἶναι καὶ μεγάλοι, οὐδὲ μόνον αὐτοὶ εἶναι οἱ κατέχοντες τὴν ἰσχύιν καὶ τὸ μέγαλειον, οὐδὲ εἶναι ἱκανοὶ νὰ ἐμπνεύσωσι τῇ ἀπελπισίαν εἰς τὸν πεποιθότα ἐπὶ τὴν θείαν ἀντίληψιν Δαυὶδ τῶν ἐθνῶν. Ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι ἰσχυροὶ καὶ λόγῳ τῶν ἰδίων συμφερόντων καὶ λόγῳ ὑποστηρίξεως τοῦ δικαίου, πρόθυμοι νὰ συντρέξωσι τὸν μικρὸν Δαυὶδ, τὸν μετὰ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεως καὶ τῆς μικρᾶς σφενδόνης του ἔτοιμον ν' ἀντεπεξέλθῃ κατὰ παντός Γολιάθ, ἀρκεῖ νὰ εἶναι πεπεισμένοι, ὅτι οὐδὲ λιποφυγεῖ οὗτος, οὔτε διστάζει, οὔτε φοβεῖται, ἀλλὰ τούναντι ὀστερρῶς ἔχεται τῶν ἐθνικῶν αὐτοῦ παραδόσεων καὶ τῆς ἱστορικῆς ἀποστολῆς, διὰ τοῦ βίου δὲ καὶ τῶν ἔργων του δείκνυει, ὅτι παρασκευάζεται νὰ ὑποστῇ πᾶσαν χεῖριν αὐτῶν θυσίαν.

Εἰς τοὺς ἀγῶνας οἱ ἐξανιστάμενοι ραπίζονται, ἀλλὰ καὶ οἱ καθυστεροῦντες δὲν στεφανοῦνται. Εἰς τὰς βορείους Ἑλληνικὰς ἐπαρχίας, — ἀπὸ τινος οἱ τίμιοι μερίται μετεβάπτισαν εἰς «Εὐρωπαϊκάς», μὴ θέλοντες νὰ ταῖς ἀποδώσωσι τὸ ἀληθές των ὄνομα, ἀλλὰ καὶ μὴ τολμῶντες νὰ τὰς καλέσωσι μὲ τὸ χονδροειδές ὄνομα, ὑπερποθοῦσιν, — εἰς τὰς βορείους Ἑλληνικὰς ἐπαρχίας, θὰ ραπισθῶσι βεβαίως ἀργὰ ἢ γρήγορα οἱ ἐξανιστάμενοι.

Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ τοῦτο. Πρέπει καὶ νὰ στεφανωθῶμεν ἡμεῖς, πᾶσα δὲ ἐπίσημος ἢ ἰδιωτικὴ καθυπέρτης ἐν τῷ σταδίῳ τῆς ἀφοσιώσεως καὶ ἐμμονῆς εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ἰδεώδη, καὶ ἐν τῷ σταδίῳ τῆς ἐθνικῆς προπαρασκευῆς, ἀπομακρύνει, καθιστᾷ προβληματικὴν τὴν ἐπίστεψιν τοῦ μεγάλου ἔργου, οὕτως ἀθεώστεροι καὶ μᾶλλον ἀνυπεράσπιστοι ἤρξαντο οἱ πατέρες καὶ μετὰ τοῦ παραδείγματος καὶ τῆς εὐχῆς των ἐληροδότησαν καὶ ἐνεπιστεύθησαν ἡμῖν τὴν συμπλήρωσιν.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ δεκάτῃ ἐβδόμῃ.

ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ

(Λουκ. ιε' 11—32)

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην.¹ Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς. Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας.² Καὶ διέδωκεν αὐτοῖς τὸν βίον.³ Καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱός, ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως. Δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς⁴ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην· καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. Καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη⁵ ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης καὶ ἐπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. Καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων,⁶ ὃν ἥσθιον⁷ οἱ χοῖροι καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν, εἶπε· Πόσοι μίσθιοι⁸ τοῦ πατρὸς μου περισσεύουσιν ἀρτῶν, ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλλυμαι;⁹ ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ· Πάτερ, ἦμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου· καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου, ποίησόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου. Καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ. Ἐτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ εὐσπλαγχνίσθη· καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· Πάτερ, ἦμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκ εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. Εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· Ἐξενέγκατε¹⁰ τὴν στολὴν τὴν πρώτην,¹¹ καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας· καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν¹² θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν· ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορῶν.¹³ καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν παιδῶν,¹⁴ ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα.¹⁵ Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦκει,¹⁶ καὶ ἔθυσεν ὁ πατὴρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαῖνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. Ὁ γὰρ υἱὸς δέ, καὶ οὐκ ᾔθελεν εἰσελθεῖν. Ὁ οὖν πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν· Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε τῷ πατρί· Ἴδοὺ τὸσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρήλθον·¹⁷ καὶ ἐγὼ οὐδέποτε ἔδωκας ἐρίφον, ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ· ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τέκνον, οὐ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἔστιν· εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὐ νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε·¹⁸ καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὐρέθη.

Σημειώσεις

1). Τὴν παραβολὴν ταύτην ἐν τῇ παραβολῇ ταύτῃ

ἄνθρωπος εἶναι ὁ Θεός, πρεσβύτερος υἱὸς εἶναι ὁ Φαρισαῖος, ὁ κατὰ τὸ φαινόμενον δίκαιος, νεώτερος υἱὸς εἶναι ὁ ἁμαρτωλός. 2) Τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας, ἥτοι τὸ μέρος τῆς περιουσίας, τὸ ὁποῖον μοῦ ἀνήκει· περιουσία δὲ σημαίνει ἐνταῦθα τὰ δω-
ρα καὶ ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα πᾶς ἄνθρωπος λαμβάνει παρὰ τοῦ Θεοῦ. 3) Διετίθεν αὐτοῖς τὸν βίον=διεμοίρασεν εἰς αὐτοὺς τὴν πε-
ριουσίαν. 4) Διμερὲς ἴσχυρὸς=πεῖνα μεγάλη. 5) Ἐκὼλ ἡ ἡ προσεκλήθη, ὑπῆγεν ὡς ὑπηρετής. 6) Ἀπὸ τῶν κερατίων=κεράτια εἶναι χαρούπια, ξυλοκέρατα. 7) Ὡν ἡ σθιὸν=τὰ ὀ-
ποῖα ἔτρωγον. 8) Μίσθιοι=ὑπηρεταί. 9) Διμερὲς ἀπὸ ἁλλυ-
μαί=ἀποθήκω τῆς πείνης. 10) Ἐξενέχκατε=φέρετε. 11) Τὴν σκολὴν τὴν πρώτην, δακτύλιον, ὡς οὐδ' ἡματὰ δι' αὐτῶν δεικνύει ἡ παραβολὴ ὅτι ὁ μετανοή-
σας γίνεται καὶ πάλιν υἱὸς, συγχωρεῖται παρὰ τοῦ πατρὸς. 12) Τὸν υἱὸν σὺν τῷ σιτεῦσθαι,=μοσχάρι θρεμμένο, πα-
χύ. Σημαίνει τοῦτο τὴν μεγάλην χάριν τοῦ πατρὸς διὰ τὴν ἐπι-
στροφὴν τοῦ υἱοῦ. 13) Συμφωνίαν καὶ χορῶν, ἡκου-
σε μουσικὰ ὄργανα, ἄσματα καὶ χορούς. 14) Ἐν αὐτῶν πα-
ιδων=ἐν αἰσιν τῶν υἱῶν. 15) Ἐπὺν θ' ἀνετοτίε, ἡ-
τ' αὐτὰ=ἡρώτα τὴν συμβαίνει. 16) Ἡ κεί=ἡλός. 17) Ἐν-
τολὴν σου παρὰ τοῦ Θεοῦ=ἐντολὴν σου παρέβην. 18) Νεκ-
ρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησεν=ἦτο ἡθικῶς νεκρὸς καὶ ἀνέζη-
σεν, ἐσώθη· καὶ ἦτο χαμένος, καὶ εὗρεθ.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Ο ΑΣΩΤΟΣ ΥΙΟΣ

Τὴν ὥραιαν ταύτην παραβολὴν εἶπεν ὁ Κύριος ἡμῶν, ἵνα παραστήσῃ τὴν ἀγάπην καὶ εὐσπλαγχνίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς μετανοοῦντας ἁμαρτωλοὺς. ὑπὸ τὸν πατέρα νοεῖται ὁ Θεός· ὑπὸ τὸν πρεσβύτερον υἱὸν ὁ κατὰ τὸ φαινόμενον δι-
καίος, ὁ Φαρισαῖος· ὑπὸ τὸν νεώτερον υἱὸν ὁ ἐθνικός, ὁ ἁ-
δικὸς καὶ ἁμαρτωλός, ὅστις, ἀφ' οὗ κατεσπατάλησε τὰ ἀγα-
θὰ, τὰ ὁποῖα ἔλαβε παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἔφθασεν εἰς τὴν ἐσχά-
την δυστυχίαν, καὶ μετανοήσας ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οὐράνιον αὐτοῦ πατέρα, καὶ ὁ πατὴρ ἐν τῇ ἀγάπῃ καὶ εὐσπλαγχνίᾳ αὐτοῦ τὸν ὑπεδέχθη μετὰ δακρύων χαρᾶς, «ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν». Ἀς παρα-
κολουθήσωμεν τὸν ἄσωτον υἱὸν, καὶ ὅταν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν πατρικὸν οἶκον, καὶ ὅταν ἐπιστρέφῃ εἰς αὐτόν, καὶ πολλὰ θὰ διδασθῶμεν ἐξ αὐτοῦ.

Ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπομακρυνθεὶς ἀπὸ τὸν οὐράνιον αὐτοῦ πατέρα, διεσκόρπισεν ὅλα τὰ ἀγαθὰ, καὶ τὰ πνευματικὰ καὶ τὰ υἱικά, τὰ ὁποῖα ἔλαβε παρ' αὐτοῦ, «ζῶν ἄσωτος»· περιέπεσεν εἰς μεγίστην δυστυχίαν, δούλος δὲ γενόμενος, κατήντησεν εἰς τοσαύτην συμφορὰν, εἰς τόσον ἐξευτελι-
σμόν, ὥστε νὰ βόσκη χοίρους καὶ νὰ ἐπιθυμῇ νὰ γεμίσῃ τὴν κοιλίαν του μετὰ τὰ κεράτια, τὰ ὁποῖα ἔτρωγον οἱ χοῖροι, «καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ».

Ὁ νεώτερος υἱὸς διαφθείρεται καὶ δυστυχεῖ, διότι ἀπε-
μακρύνθη ἀπὸ τὸν οὐράνιον αὐτοῦ πατέρα. Καὶ εἶναι τοῦτο τὸ σύνθημα τέλος τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἀπομα-
κρύνονται ἀπὸ τὸν Θεόν, καὶ ἐξαλείφουσιν ἀπὸ τὰς καρδίας των πᾶν θρησκευτικὸν αἶσθημα. Ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τῆς ἀρετῆς· διότι ἄνευ Θεοῦ δὲν ὑπάρχει ἡθικὸς νόμος, ἡ συνείδησις κατανατᾷ λέξις χω-
ρὶς σημασίαν. Μόνον ὁ πιστεύων εἰς Θεόν, ὅστις μέλλει νὰ μᾶς κρίνῃ καὶ ν' ἀνταποδώσῃ εἰς ἕκαστον κατὰ τὰ ἔργα του, δύναται νὰ ἀποκούῃ εἰς τὴν συνείδησίν του, διὰ τῆς ὁποίας λαλεῖ πρὸς ἑαυτὸν ὁ Θεός, δύναται ν' ἀγαπήσῃ τὸ καλὸν καὶ ν' ἀποστραφῇ τὸ κακόν, νὰ εἶναι ἀληθῶς ἐνά-
ρετος. Εἶναι τοῦναντίον ψευδὴς καὶ ἐξωτερικὴ ἡ ἀρετὴ ἐ-
κείνων, οἱ ὁποῖοι δὲν πιστεύουσιν εἰς Θεόν, καὶ μωροὶ ἀλη-
θῶς θὰ εἶναι, ἂν κοπιᾶζωσι καὶ θυσιάζωνται ὑπὲρ τοῦ καλοῦ, ὅταν δὲν πιστεύουσιν ὅτι ὑπάρχει Θεός, ὁ ὁποῖος θὰ ἀνταμείψῃ τὸ καλὸν καὶ θὰ τιμωρήσῃ τὸ κακόν.

Εἰς τί δὲ ὡδήγησε τὸν νεώτερον υἱὸν ἡ ἄσωτία; Τὸν ὡδήγησεν εἰς τὴν ἐσχάτην δυστυχίαν. Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ

ἀναπόφευκτον ἀποτέλεσμα τοῦ διεφθαρμένου καὶ ἄσωτου βίου. Ἡ καθημερινὴ πείρα μᾶς διδάσκει, ὅτι τοιοῦτον εἶναι τὸ μοιραῖον τέλος παντὸς ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ζῇ, ὡς ὁ ἄσωτος υἱὸς, βίον ἄσωτον καὶ διεφθαρμένον. Πόσοι τοιοῦτοι ἄνθρω-
ποι ὑπάρχουσιν εἰς πᾶσαν κοινωνίαν! Πόσοι ἀπομακρύνον-
ται ἀπὸ τὸν πατρικὸν οἶκον καὶ φέρουσι μετ' αὐτῶν πατρι-
κὴν κληρονομίαν πολὺτιμον, ὄνομα καλόν, πλοῦτον πολύν, θέσιν κοινωνικὴν ἐπίσημον, καὶ ὅμως ἐπιδιώκουσι τὴν εὐτυ-
χίαν εἰς ἀπολαύσεις κτηνώδεις καὶ φθειροῦσιν οὕτω τὰ πο-
λύτιμα ταῦτα ἀγαθὰ, καταστρέφουσιν τὴν παιδικὴν ἀθωό-
τητα, ἀτιμάζουσιν τὸ οἰκογενειακὸν ὄνομα αὐτῶν, ἐξαλεί-
φουσιν ἀπὸ τῆς καρδίας των πᾶν εὐγενὲς αἶσθημα, γίνονται δούλοι μωρῶν καὶ ἀνοήτων προλήψεων, ἐξευτελίζουσιν τὴν εὐγένειαν τῆς θείας αὐτῶν καταγωγῆς, καταστρέφουσιν καὶ πλοῦτον καὶ ὑπόληψιν καὶ μέλλον, καὶ φθάνουσιν εἰς τὴν ἐσχάτην δυστυχίαν! Τότε αἰσθάνονται ὅτι ὅλα τοῦ κόσμου τὰ ἀγαθὰ εἶναι μηδὲν ἄνευ τῆς παιδικῆς ἀθωότητος καὶ κα-
θαρότητος, ἄνευ τῆς πίστεως εἰς Ἐκεῖνον, ἐκ τοῦ ὁποῖου προέρχεται πᾶσα δόσις ἀγαθῆ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον, καὶ ὅστις εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ἀληθοῦς εὐτυχίας.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐσχάτης δυστυχίας ὁ ἄσωτος υἱὸς ἔρ-
χεται εἰς ἑαυτόν καὶ εἰλικρινῶς μετανοήσας ἐπιστρέφει εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον, εἰς τὸν βίον τῆς παιδικῆς ἀθωότητος καὶ καθαρότητος, καὶ σώζεται. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς δυστυχίας ὁ ἄσωτος υἱὸς ἔρχεται εἰς ἑαυτόν καὶ σώζεται διὰ τῆς εἰ-
λικρινοῦς μετανοίας του. Καὶ εἶναι λοιπὸν καὶ τὰ δυστυχῆ-
ματα ὠφέλιμα εἰς ἡμᾶς. Εἶναι τὰ παθήματα καὶ αἱ θλίψεις ἀριστα παιδαγωγικὰ μέσα, διὰ τῶν ὁποίων ὁ Θεὸς παιδα-
γωγεῖ ἡμᾶς καὶ ὁδηγεῖ ἐν τῇ πατρικῇ του ἀγάπῃ εἰς τὸ ἀ-
ληθὲς ἡμῶν συμφέρον. Πόσοι ἐν τῷ μέσῳ τῶν δυστυχημά-
των λαμβάνουσιν ἀφορμὴν νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸν Θεόν, τὸν ὁποῖον εἶχον λησμονήσει, νὰ ἐκτιμῶσι κατ' ἀξίαν τὰ ἐπίγεια ἀγαθὰ, νὰ γίνωνται ἀνώτεροι ἑαυτῶν, νὰ ἀναπτύσσωνται θάρ-
ρος καὶ δύναμιν ἀκαταγώνιστον! Πόσοι ἐν τῷ μέσῳ τῶν δυστυχημάτων σωφρονίζονται καὶ σώζονται ἀπὸ τῆς τελείας καταστροφῆς! Ἀς μὴ γογγύζωμεν λοιπὸν κατὰ τῆς θείας Προνοίας, ὅταν συμφοραὶ καὶ θλίψεις ἐπέρχωνται εἰς ἡμᾶς· διότι καὶ τὰ παθήματα καὶ αἱ θλίψεις εἶναι ὠφέλιμα, ἐξ ἡμῶν ἐξαρτᾶται δὲ νὰ μᾶς χρησιμεύσωσιν ὡς μέσα πρὸς τὴν διόρθωσιν καὶ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν.

Ἡ μετάνοια τοῦ ἄσωτου υἱοῦ ἦτο εἰλικρινὴς καὶ ἀληθής· μετέβαλε βίον ὁ ἄσωτος υἱὸς, ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ κακοῦ εἰς τὸ ἀγαθόν. Μόνη τοιαύτη μετάνοια δύναται νὰ σώσῃ ἀπὸ τῆς καταστροφῆς. Εἶναι δὲ ἀναπόφευκτος ἡ μετάνοια διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, διότι εἶναι ἀδύνατον ὡς ἄνθρωποι νὰ μὴ ἁμαρτήσωμεν, ἂν δὲ δὲν αἰσθανθῶμεν τὰ ἁμαρτήμα-
τά μας καὶ δὲν ζητήσωμεν τὴν διόρθωσιν αὐτῶν, βαρμηδὸν τὰ ἐπέβη ἡ τελεία διαφθορὰ ἡμῶν καὶ μετ' αὐτῆς ἡ δυ-
στυχία. Ὁ ἄσωτος υἱὸς πρόκειται εἰς ἡμᾶς ἐξιουμήντον παρὰδειγμα εἰλικρινοῦς μετανοίας, χρησιμεύει ὡς ζῶσα ἀπόδει-
ξις, ὅτι ἀληθῶς σώζει τὸν ἄνθρωπον ἡ εἰλικρινὴς μετάνοια.

Ὁ οὐράνιος πατὴρ ὑποδέχεται μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας τὸν ἄσωτον υἱὸν μετανοήσαντα καὶ χαίρει διὰ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτοῦ. Χαίρει περισσότερο δι' αὐτόν ἢ διὰ τὸν πρεσβύτε-
ρον υἱόν, τοῦ ὁποῖου ἡ ἀρετὴ ἦτο ἐξωτερικὴ καὶ ἰδιοτελής. Ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ εἶναι διάφορος ἀπὸ τὴν ἐπιπόλαιον κρί-
σιν τῶν ἀνθρώπων. Ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὁ-
στις ἁμαρτάνει μὲν ὡς ἄνθρωπος, ἀλλ' ἡ καρδιά του δὲν ἀπεσκληρύνθη, δύναται νὰ μετανοήσῃ καὶ νὰ σωθῇ, εἶναι ἡθικῶς ἀνώτερος ἢ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος πράττει τὸ καλὸν ἐκ συμφέροντος, ἀλλ' ἡ καρδιά του ἀπεσκληρύνθη, καὶ κατήντησεν ἀναισθητός. Καὶ μετενόησε τῷ ὄντι ὁ ἄ-
σωτος υἱὸς τῆς παραβολῆς, καὶ διὰ τοῦτο ὑπεδέχθη αὐτόν μετὰ χαρᾶς ὁ οὐράνιος πατὴρ, καὶ ἐσώθη. «Νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολλῶς ἦν, καὶ εὗρεθ».

Πόσον ὠραία, πόσον παρήγορος καὶ ὠφέλιμος εἶναι ἡ ἰ-
δέα τοῦ Εὐαγγελίου, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι πλήρης ἀγάπης, πλήρης ἐλέους καὶ οἰκτιρῶν, καὶ συγχωρεῖ τὸν μετανοοῦν-
τα ἁμαρτωλόν! Ἡ ἰδέα αὕτη ἀνυψοῖ καὶ ἐξευγενίζει τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν. Δὲν ἀφίνει τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀποκάμῃ εἰς τὴν δυσχερῆ ἀγῶνα τοῦ βίου, δὲν τὸν ἀφίνει νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἀπογοήτευσιν καὶ τὴν ἀπελπίσιν. Ἐμπνέει εἰς αὐ-
τὸν τὴν πεποίθησιν ὅτι, ἂν ὡς ἄνθρωπος πταίῃ καὶ ἀπο-
μακρύνεται ἀπὸ τὸν Θεόν διὰ τῆς ἁμαρτίας, δύναται ὅμως νὰ πλησιάσῃ καὶ πάλιν εἰς αὐτόν καὶ νὰ σωθῇ, ἂν εἰλικρι-
νῶς μετανοήσῃ. Καὶ ἡ πεποίθησις αὕτη σώζει ἀληθῶς τὸν ἄνθρωπον.

Καὶ πόσοι τῷ ὄντι ἐν τῇ χριστιανικῇ κόσμῳ ἐσώθησαν καὶ σώζονται ἐν τῇ πεποίθησιν ὅτι, ἂν μετανοήσωσιν εἰλι-
κρινῶς, θὰ σωθῶσι! Πόσοι, ὡς ὁ ἄσωτος υἱὸς τῆς παραβο-
λῆς, ἐν τῇ πεποίθησιν ταύτῃ ἐγκαταλείπουν τὸν ἄσωτον αὐτῶν βίον, ἐπανερχονται εἰς τὴν παιδικὴν ἀθωότητα καὶ καθαρότητα, καὶ ἐπανακτῶσι καὶ πάλιν τὴν ἀληθῆ εὐτυ-
χίαν, τὴν ὁποίαν εὐρίσκομεν μόνον παρὰ τῷ Θεῷ, ὅστις εἶναι ἡ πηγὴ τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ, ἡ πηγὴ τῆς ἀληθοῦς εὐτυχίας!

ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΚΑΙ ΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΥΤΟΥ

Ὁ μέγιστος Γερμανὸς φιλόσοφος τῶν νεωτέρων χρόνων Λότσιους εἶπεν ὅτι τίποτε δὲν ἐβλάψε τοὺς ἀρχαίους Ἕλλη-
νας τοσοῦτον ὅσον ἡ ἱκανότης αὐτῶν νὰ παριστοῦν διὰ τοῦ λόγου τὰ πράγματα, δίκαια καὶ ἀδίκαια, ὅπως ἤθελον. Διὰ τῆς ἐκτάκτου αὐτῶν ἱκανότητος ταύτης κατάρθωναν τότε οἱ πολιτευόμενοι νὰ φαντάζωνται ὅτι δὲν ὑπάρχει τίποτε πραγματικῶς καὶ κατ' οὐσίαν δίκαιον ἢ ἀδίκον, ἀλλ' ἕκαστον πρᾶγμα εἶναι τοιοῦτον ὅποιον ἕκαστος παραστήσῃ αὐτὸ ὡς λέγων καὶ τὸ δειξῇ εἰς τοὺς ἄλλους. Τί δ' αἰσχρὸν, ἦν μὴ τὴν θεωμένους δοκῇ; (=τί εἶναι κακόν, ἂν οἱ θεαταὶ δὲν τὸ εὐρίσκουν κακόν); ἡ ἐπάρτος αὕτη φράσις ἔγινε τὸ σύνθημα τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων.

Μάτην οἱ ἀληθῶς φιλοπάτριδες ἐβόων καὶ διύχυρίζοντο τὸ ἐναντίον αἰσχρὸν τὸ γ' αἰσχρὸν, κἂν δοκῇ, κἂν μὴ δοκῇ (=τὸ κακὸν εἶναι κακόν, εἴτε τὸ κρίνει ὁ κόσμος τοι-
ούτον εἴτε μὴ), δηλαδὴ ὅτι τὸ δίκαιον εἶναι δίκαιον καὶ τὸ ἀδίκον εἶναι ἀδίκον, καὶ δὲν ἔμπορεῖ οὐδεὶς νὰ μεταβάλλῃ αὐτά, διότι εἶναι παντελῶς ἀνεξάρτητα ἀφ' ἡμῶν, κρίνον-
ται κατ' ἄλλους, ἀνώτερους, ἀγράφους, θεῖους νόμους. Μάτην ὁ θεὸς Πλάτων ἐβόα ὅτι ὁ νόμος εἶναι καὶ πρέπει νὰ εἶναι δεσποτὴς ἀπόλυτος πάντων, οἱ δὲ ἄρχοντες αὐτοὶ πρῶτοι δούλοι τῶν νόμων.

Μάτην ὁ Ἀριστοφάνης πολλὰ καὶ μάλιστα ἐν ταῖς Νεφέλαις αὐτοῦ δεικνύει τὰ ὀλέθρια ἀποτέσματα τῆς νέας ταύτης παιδεύσεως, διὰ τῆς ὁποίας κατάρθωναν οἱ σο-
φισταὶ νὰ δεικνύουν τὸ ἀδίκον δίκαιον καὶ τὸ ἀνάπαν (τὸν ἥττω λόγον κρείττω ποιεῖν). Πάντα μάτην τὸ κακὸν ἐξ-
ηκολούθησε καὶ οἱ πολιτευόμενοι ἔκτοτε ἐνόμιζον καθήκον τὸν νὰ προπαρασκευάζωνται τοιούτοτρόπως ἐν ταῖς σχολαῖς ὥστε νὰ ἔμπορουν εὐκολώτατα νὰ λέγουν καὶ παριστοῦν ἕκαστον πρᾶγμα καλὸν ἢ κακόν, δίκαιον ἢ ἀδίκον οὐχὶ ὁ-
ποῖον ἀληθῶς ἦτο, ἀλλ' ὅπως ἤθελον· συνέβαινε μάλιστα πολλάκις νὰ ἀναλαμβάνουν νὰ παριστοῦν συγχρόνως τὸ αὐτὸ πρᾶγμα καὶ ὡς ἄριστον καὶ ὡς κάκιστον. Οὕτω λ.χ. ἐπρά-
ξεν ὁ Καλλιθένης, ὅτε ἐν τινι συμποσίῳ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου παρεκλήθη νὰ ὁμιλήσῃ πρῶτα ὑπὲρ τῶν Μα-
κεδόνων, ἔπειτα κατ' αὐτῶν. Πρῶτα τοὺς ἀποθέσσειν καὶ ἔπειτα τοὺς κατεταρτάσειν.

Οἱ Ῥωμαῖοι, οἱ ὁποῖοι κατ' ἀρχὰς εἶχον σταθερὰς πεποι-
θήσεις περὶ θρησκείας, περὶ πολιτείας, περὶ δικαίου καὶ ἀ-
δίκου, οἱ ὁποῖοι ἐφρόνουν, ὅτι ὅσον σκληρὸς καὶ ἂν εἶναι ὁ

νόμος, πάντοτε εἶναι νόμος, δηλ. κύριος, ἰσχύων, (dura lex, sed lex), ἐφρίξαν ὅτε εἶδον τὴν φεβερὰν ταύτην δύνα-
μιν τοῦ λόγου τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἐπίστευσαν· πολὺ δίκαιως ὅτι ἄνθρωποι οὕτως εὐκόλως καὶ πειστικῶς παριστάμενοι τὸ ἀδίκον ὡς δίκαιον καὶ τὸ δίκαιον ὡς ἀδίκον, βεβχίως δὲν ἔχουν σταθερὰς καὶ ἀμετακινήτους, ἀδωκνάντινας πεποιθή-
σεις περὶ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἐπομένως εἶναι ἀξίαι νὰ διαφθεί-
ρουν τὴν πολιτείαν διὰ τοὺς ἐξεδίδωσαν ἐκ τῆς Ῥώμης.

Δυστυχῶς ἡμεῖς οἱ νεώτεροι Ἕλληνες μετὰ τινων ἄλλων ἐλαττωμάτων τῶν προγόνων μας ἐκληρονομήσαμεν καὶ τοῦ-
το· ἀπορῶ δὲ πολὺ πῶς δὲν ἐφρόντισαν νὰ τόνισουν ὅπως ἰδιαιτέρως τὸ πρᾶγμα τοῦτο οἱ γράψαντες μέχρι τοῦδε κατὰ τοῦ Γερμανοῦ Φαλλμεράιερ ὅστις εἶπεν ὅτι δὲν εἴμεθα γνή-
σιοι ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Οὕτω λ.χ. ἐλέχθη τε-
λευταῖον ἐν τῇ Βουλῇ ὅτι ἄλλαι μὲν διατάξεις τοῦ Συντάγ-
ματος ἡμῶν εἶναι ὑποχρεωτικαί, ἄλλαι δὲ ἀπλῶς ἐνδεικτι-
καί· καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἔχουν ὅχι μόνον ἔχουν ὀρι-
σθῇ ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου πίστιν εἰς τὸ Σύνταγμα τοῦ-
το ὅπως ὅλοι ἡμεῖς, ἀλλὰ καὶ ἔχουν ἐπ' ἱσῆς ἐνόρκως ἀνα-
λάβει τὸ μέγα ἔργον νὰ νομοθετοῦν ἐλευθέρως καὶ νὰ ἐπι-
βλέπουν αὐστηρῶς τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τῶν νόμων καὶ νὰ ἐξελέγχουν ἀμειλίκτως πᾶσαν οἰουδήποτε παρανομίαν, οἱ ἄν-
θρωποι ἐκεῖνοι, λέγω, δὲν διεμαρτυρήθησαν κατὰ τῆς ἀσυστό-
λου ταύτης καταστρατηγήσεως τοῦ θεμελιώδους νόμου τῆς πολιτείας ἡμῶν. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ὅπως σήμερον εὐρίσκονται αἱ διατάξεις αὗται ἐνδεικτικαί, δηλαδὴ ὅχι ὑποχρεωτικαί, οὕτως αὐριο θὰ εὐρεθοῦν ἄλλαι, κατόπιν ἄλλαι καὶ οὕτω καθέξης, καθὼς καὶ ἐν σήμερον καταδικάζονται ὡς οὐχὶ ὑποχρεωτικαὶ διατάξεις τινὲς τοῦ θεμελιώδους ἡμῶν χάρτου, αὐριο θὰ καταδικασθοῦν διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νόμου, αὐ-
ριο τοῦ φορολογικοῦ κλπ. Ἀλλ' ἐπίσης ἐννοεῖται οἰκοθεν ὅτι ὅπως σήμερον οἱ ἄρχοντες, οὕτως αὐριο οἱ ἀρχόμενοι θὰ εἴπωσι τὰ αὐτά, διότι «τὸ τῆς πόλεως ὅλης ἡθὸς ὁμοι-
οῦται τοῖς ἀρχουσίν» κατὰ τὸν Ἰσοκράτην. Καὶ τότε ἐ-
ρωτᾶται, ἂν Κράτος τοιοῦτο θὰ ἔμπορῇ νὰ ὑπάρξῃ.

Εἶναι πολὺ λυπηρὸν ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν συζητούντων ἐν τῇ Βουλῇ λησμονοῦν πολλάκις ὅτι εἶναι νομοθεταὶ καὶ φύ-
λακες τῶν νόμων, φαντάζονται δὲ ὅτι ἀγορεύουν ἐν τῷ δι-
καστηρίῳ πρὸ τῶν ἐνόρκων, τοὺς ὁποῖους παντὶ τρόπῳ ἀ-
γωνίζονται νὰ πείσωσι εἰς ὅ,τι τοὺς συμφέρει. Οὕτω λ.χ. διετίθεντο ἄλλος αὐτόθι ὅτι κατὰ τὴν γνώμην ἄλλου τινὸς ἀποθανόντος βουλευτοῦ διὰ νὰ γίνῃ κἀκεῖς βουλευτής, ὁ κυ-
ριώτατος παράγων εἶναι νὰ τὸν θέλῃ ἡ ἐπαρχία του. Ἀλλ' ἐπ' ἱσῆς δικαίως θὰ ἐλεγέ τις πρὸς αὐτόν, ὅτι βεβχίως καὶ διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τις ἄρτον, ὁ κυριώτατος παράγων εἶναι νὰ ἔχῃ ἄλευρον· ἀλλ' ὅμως ὅπως τὸ ἄλευρον μόνον δὲν ἀρκεῖ, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ ὕδωρ καὶ πῦρ καὶ ἄνθρωπος νὰ ζυμώσῃ καὶ κλίβανος κτλ., οὕτως οὐδὲ τῆς ἐπαρχίας του μόνῃ ἡ θέλησις δὲν ἀρκεῖ, ἀλλὰ προσπατιοῦνται καὶ τινὰ ἄλλα. Ποῦ θὰ φέρουν τὴν πολιτείαν ἡμῶν αἱ τοιαύται πράξεις, ἂν μὴ ἀνακοπῶσιν, διδάσκῃ σαφῶς αὐτὴ ἡ Ἑλληνικὴ ἱστορία ὅλον τὸν κόσμον, μόνον δι' ἡμᾶς, ὡς φαίνεται, δὲν ἔμπορεῖ νὰ κατορθώσῃ τοῦτο.

Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ
ΕΝ ΤΟΙΣ ΑΓΙΟΙΣ ΤΟΠΟΙΣ

Λόγος ἐκφωνηθεὶς ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ ἱερῷ ναφ τοῦ Ἀγ. Γεωργίου κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Θεοφανείων ὑπὸ Ι. Μουσιᾶκη.

Τὴν ἀνάμνησιν τῆς βαπτίσεως τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ Ἱορδάνῃ τελεῖ σήμερον ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν, φιλόχριστοι ἀκούσατε. Καὶ ἡ σημερινὴ ἐορτὴ μεταφέρει ἡμᾶς ἐν πνεύματι εἰς τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν γῆν, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα ἀπλῶς προφανεῖται εἶναι ἱκανὸν νὰ συγκινήσῃ, νὰ

ἐνθουσιάζει, νὰ μεταρσιώσῃ εἰς κόσμους ἀνωτέρους, ἐκεῖ, ἔνθα πᾶν γήινον φρόνημα καθέσθαι, πᾶν ἀνθρώπινον πάθος σιγᾶ, καὶ διαρκῶς ἀναπέμπεται αὐρὰ οὐρανία, ἡ αὐρὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης, τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς θυσίας.

Καὶ εἶνε ἀληθῶς ἁγία ἡ γῆ ἐκείνη, εἶνε ἀφορμὴ ἐξάρσεως μυστη-
ριώδους, διότι ἰσάμενοι ἐπὶ τοῦ τόπου ἐκείνου εἶνε ὁδόνανον νὰ μὴ
αἰσθανθῶμεν, ὅτι ἐκεῖ κατ' ἐξοχὴν ἀπεκαλύφθη τὸ θεῖον, ἐκεῖ ἐκ τοῦ
θρησκευτικοῦ ναυαγίου τῶν ἀρχαίων χρόνων περιεσώθη ὡς ἐν κιβω-
τῇ ἡ ἰδέα τοῦ ἐνός Θεοῦ, ἐκεῖ ἐκηρύχθησαν αἱ τελειότεραι θρησκευ-
τικαὶ ἀλήθειαι, ἐκεῖ ὁ λόγος ἐγένετο σὰρξ, ἐκεῖ ἐβίβισεν ἐν δούλῳ
μορφῇ ὁ θεάνθρωπος Ἰησοῦς καὶ ἔπαθε καὶ ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁν-
θρώπων, ἐκεῖθεν ἐξηπλώθη πανταχοῦ ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία, ἥτις
νέαν ἐχάραξε περίοδον ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ καὶ ἀνέπλασεν ἡ-
θικῶς καὶ ἀνεγέννησε τοὺς χριστιανικοὺς λαοὺς. Καὶ εἶνε διὰ τοῦτο
ἡ ἁγία γῆ ἡ Ἀκρόπολις τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, εἶνε τὸ ἱερὸν
προσκύνημα παντὸς χριστιανοῦ.

Ἄλλ' ἂν ἡ γῆ ἐκείνη εἶνε ἱερὰ εἰς πάντα χριστιανὸν, ἀπειρώς ἱε-
ρωτέρα εἶνε εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας, διότι ἡ γῆ ἐκείνη προσέλαβεν
ἀνέκαθεν ἑλληνικὸν χαρακτῆρα, διότι ἐκλήροδοτήθη ὑπὸ τῆς θείας
Προνοίας εἰς ἐκείνους, διὰ τῶν ὁποίων ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου,
ἀποτελεῖ τὸν πολυτιμότερον ἀδάμαντα τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἐξα-
σφαλίζει εἰς αὐτὸ τὰ σκήπτρα τοῦ χριστιανισμοῦ, εἶνε ὁ συνεκτικὸς
δεσμὸς τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ἡ βεβαιότερα ἐγγύησις τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν
ὑπάρξεως.

Ἄν θρησκεία καὶ ἔθνος συνδέονται ἐν παιτὶ λαῶ στενότερα μετ'
ἀλλήλων, παρ' ἡμῖν συνδέονται οὕτω στενῶς καὶ ἀναποσπάτως, ὥ-
στε τὸ ἐν δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ τοῦ ἑτέρου. Δὲν ὑποτιμῶμεν
τὴν σημασίαν τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν παραδόσεων, τῆς ἱστορίας ἡμῶν
καὶ τῆς γλώσσης, ἀλλὰ πάντων τούτων πιστὸς θεματοφύλαξ ὑπῆρ-
ξεν ἀνέκαθεν ἡ θρησκεία. Ἡ θρησκεία ἐν ῥόνοις χαλεποῖς διεφύ-
λαττεν ἰσχυρὰν τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν συνείδησιν, ἡ θρησκεία ἐν τῇ μέ-
σῃ σκληρᾷ δουλείᾳ διεθέρμαινε ἐν ἡμῖν τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν ἐ-
λευθερίαν, ὥπλιζε τὰς χεῖρας ἡμῶν κατὰ τῶν τυράννων, καὶ ὠδήγει
νικηφόρως εἰς τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ἀνεξαρτησίαν.

Ἡ θρησκεία εἶπε καὶ νῦν συνέχευε ἡμᾶς ἐν ὡς, καὶ ἐξ αὐτῆς ὁ
ἀντλήσωμεν τὰς ἡθικὰς ἐκείνας δυνάμεις, ὧν ἄνευ εἶνε ἄδύνατον νὰ
ἰδῶμεν πραγματοποιούμενον τὸ ἐθνικὸν ἡμῶν ὄνειρον. Καὶ τὴν ἐκαι-
ρετικὴν ταύτην σημασίαν τῆς θρησκείας παρ' ἡμῖν ἐκπροσωπεῖ κατ'
ἐξοχὴν ἡ ἁγία ἐκείνη γῆ. Ἀφαιρέσετε ἀπὸ τῶν χειρῶν ἡμῶν τοὺς
ἐξοχὴν ἡ ἁγία ἐκείνη γῆ. Ἀφαιρέσετε ἀπὸ τῶν χειρῶν ἡμῶν τοὺς
ἐξοχὴν ἐκείνους τόπους, καὶ μετ' αὐτῶν ἐξασθενεῖ καὶ πίπτει τὸ ἑτε-
ροῦς ἐκείνους ἔθνος, καὶ μετ' αὐτῶν ἐξασθενεῖ καὶ πίπτει τὸ ἑτε-
ροῦς ἐθνικὸν ἡμῶν προσκύνημα, ἡ μεγάλη Ἐκκλησία, καὶ ἀφαιροῦνται
ἀπ' ἡμῶν τὰ σκήπτρα τῆς θεοδοσίας, καὶ χαλαρῶνται αὐτὴ ἡ ἐθνικὴ
δεσμοὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν, καὶ τίθεται ἐν ἡμῶν βόλῳ αὐτὴ ἡ ἐθνικὴ
ἡμῶν ὑπαρξίς, καὶ πᾶν ἐθνικὸν ἰδεῶδες διαλύεται καὶ ἐξαφανίζεται.

Καὶ ἡ ἱερὰ ἐκείνη γῆ εὐρίσκειται νῦν, εἴπερ ποτὲ, ἐν κινδύνῳ.
Δριμὴς ἐνέκκηψε κατ' αὐτῆς χεὶρ, λῶσι ἀρπαγῆς ἐν ἐνδύματι
προβάτων ἐπέδραμον κατ' αὐτῆς, ἐν μέσῳ πηγῶν διαβλίνει καὶ ὑπὸ
χυμάτων κλυδωνίζεται ἁγίων ἡ ἱερὰ ἐκείνη, ἡτὶς ἐπὶ αἰῶ-
νας διέσωσε τὰ πολυτιμότερα τοῦ ἔθνους ἡμῶν συμφέροντα, καὶ ἡ-
τις καταποντιζομένη κινδυνεύει νὰ συμπαρά νύρῃ μεθ' αὐτῆς τὸ ἔθνος

ἡμῶν. Ἀγαθὴ τύχη, ἡ περιφρούρησις τῶν ἁγίων ἐκείνων τόπων εἶνε
ἐμπιστευμένη εἰς χεῖρας ἀνδρῶν, οἵτινες δὲν εἶνε μόνον γενναῖοι τοῦ
Χριστοῦ στρατιῶται, ἀλλὰ καὶ εὐθαρσεῖς τοῦ ἔθνους ὁπλίται, εἶνε
ἱερεῖς τοῦ Ὑψίστου ἅξιοι τῆς ὑψηλῆς αὐτῶν ἀποστολῆς. Βαίνουσιν
ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν μεγάλων τῆς Ἐκκλησίας διδασκάλων, οἵτινες ἀεὶ-
ποτε συνέδεσαν τὴν τύχην αὐτῶν πρὸς τὴν τύχην τοῦ ἔθνους.

Κρατοῦσιν εἰς τὰς χεῖρας τὸν σταυρὸν καὶ ὑπὸ τὸ ἐνδύμα τοῦ μο-
ναχοῦ φέρουσι τὸ ξίφος, ἐτοιμοὶ ἐν πάσῃ στιγμῇ ν' ἀνασπάσωσιν αὐτὸ
ὑπὲρ τῶν πολυτιμότερων θρησκευτικῶν καὶ ἐθνικῶν συμφερόντων, ἐ-
τοιμοὶ καὶ τὴν ζωὴν νὰ θυσιάσωσιν ὑπὲρ αὐτῶν.

Ἄλλ' ὁ ἁγὼν κατέστη νῦν τοσοῦτον δεινός, οἱ ἐχθροὶ τοσοῦτον
φοβεροὶ καὶ πολυμήχανοι, ὥστε οἱ γενναῖοι ἐκείνοι πρόμαχοι κινδυν-
νεύουσι ν' ἀποκλίνωσιν ἀγωνιζόμενοι. ἂν μὴ προσέλθωσιν εἰς αὐτοὺς
καλῶς καὶ ὁμοθυμαδόν καὶ ὁμοθυμαδόν. Ὁ κώδων τοῦ κινδύνου ἡ-
ἀρωγοὶ ἀδελφοὶ ὁμοδοξοὶ καὶ ὁμοθυμαδόν. Ὁ γερὰς Ποιμενάρχης τῆς ἁγίας Γῆς ἐπε-
χρησεν ἤδη τὴν ἀρωγὴν ἡμῶν, τὴν ἀρωγὴν σύμπαντος τοῦ ἔθνους.
καλέσθη τὴν ἀρωγὴν ἡμῶν, τὴν ἀρωγὴν σύμπαντος τοῦ ἔθνους.
Θὰ κωφεύσωμεν εἰς τοιαύτην ἱερὰν ἐπικλήσιν; Θὰ λησμονήσωμεν,
ὅτι ἐκ τοῦ Πανηγύου Τάφου δὲν ἐξῆλθε μόνον ἡ θρησκευτικὴ ἀλλὰ
καὶ ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν ζωὴ; Θὰ λησμονήσωμεν ὅτι ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτάται
τὸ μέλλον ἡμῶν, ὅτι τὸ ἔθνος ἡμῶν ἐκεῖ εἶχε πάντοτε τὴν προσο-
χὴν ἐστραμμένην. ὅτι οὐδέποτε παρέλιπε νὰ προσφέρῃ ὑπὲρ αὐτοῦ
πᾶσαν δυνατὴν θυσίαν; Ἄν δεχθῶμεν ἀδιάφοροι, ἂν ὡς κύριον ἡ-
μῶν μέλημα δὲν θεωρήσωμεν νὰ προσφέρῃ ἑκάστους τὸν ὀβολὸν αὐ-
τοῦ ὑπὲρ τῶν ἁγίων Τόπων καὶ ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεων αὐτοῦ
νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῶν γενναίων ἐκείνων προμάχων
τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος, εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἱερωτέρας ἐ-
θνικῆς ἡμῶν παρακαταθήκης, τοῦτο θὰ ἐσθίμηνεν ὅτι πᾶν ἰδεῶδες
ἀπέστη ἐκ τοῦ μέσου ἡμῶν, καὶ ἔθνος ἄνευ ἰδεῶδους εἶνε ἔθνος ἄνευ
μέλλοντος, εἶνε ἔθνος καταδικασμένον ἐν ὁργῇ τοῦ Θεοῦ ἡ ἀργὰ νὰ διαγρα-
φῇ ἐκ τοῦ γεωγραφικοῦ χάρτου. Ἄλλ' ὅχι, ὁ Θεὸς δὲν παίζει μετὰ
τύχας τῶν ἀνθρώπων. Δὲν ἡγεῖται ὡς ἐκ θαύματος τὸ ἔθνος ἡμῶν
ἐκ τοῦ τάφου μακρῶν δουλείας, νὰ ἐπαναφέρῃ αὐτὸ καὶ πάλιν
εἰς τὸ μέδον ἄνευ σκοποῦ. Τὸ ἔθνος ἡμῶν εἶνε προωρισμένον ὑπὸ τῆς
θείας Προνοίας νὰ ζῇ, καὶ ἡ ἐλπίς αὐτῆς οὐδέποτε πρέπει νὰ ἐγκα-
ταλίπῃ ἡμᾶς. Ἀς δειξώμεν διὰ τῶν ἔργων ὅτι δὲν ἐλπίζομεν εἰς μί-
την, ὅτι δὲν ἐμαρᾶνθη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πᾶν ἱερὸν αἰσθημα, ὅτι
δὲν ἐξέλιπεν ἐκ τῶν ψυχῶν ἡμῶν ἡ ἐθνικὴ συνείδησις.

Ὑπῆρξε, φιλόχριστος ἀκροαταί, ὑπῆρξεν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἔ-
θνους ἡμῶν ἐποχὴ, καθ' ἣν ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἔσωζε τὸ κράτος,
μετατρέποντα τὰ ἱερὰ τῶν νεῶν σκευὴ εἰς νομισμάτα, δι' ὧν κατα-
σκευάζοντο πλοῖα καὶ ὅπλα καὶ ἐχθροὶ τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος
κατετροπύντο καὶ τὸ ἔθνος ἡμῶν ἐνίκα καὶ ἐθιράμβευε.

Νῦν ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν κινδυνεύει, συγκινδυνεύει μετ' αὐ-
τῆς καὶ ὅλητα ἐθνικὰ συμφέροντα. Γι' λέγω; συγκινδυνεύει αὐτὴ ἡ
ἐθνικὴ ἡμῶν ὑπαρξίς. Ἀς ἀποδώσωμεν εἰς αὐτὴν τὰ ἱερὰ σκευὴ τὰ
ὅπλα οὐχὶ ἀπλῶς διέθεσαν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἡμῶν. Ἀς προσφέρωμεν
προθύμως ὑπὲρ αὐτῆς τὸν ὀβολὸν ἡμῶν, βέβαιοι ὄντες ὅτι ἡ σωτηρία
αὐτῆς εἶνε καὶ σωτηρία ἐθνικὴ. Ὑπὲρ τοῦ κινδυνεύοντος Πανηγύου
Τάφου ἐπικαλούμεθα τὴν συνδρομὴν ἡμῶν κατὰ τὴν ἱερὰν ταύτην
στιγμὴν.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΙ ΚΟΝΔΥΛΟΓΡΑΦΟΙ

STYLOGRAPH & FOUNTAIN PENS

Ἐκομίσθη μεγάλη συλλογὴ Ἀμερικανι-
κῶν κονδυλοφόρων, εἰς διαφόρους ποιότητες,
διὰ τῶν ὁποίων ἅπασι πληρουμένον γράφο-
ται 2,000 λέξεις.

Οἱ τῆς συνήθους ποιότητος μετὰ πέντε τι-
μῶν ἀπὸ 1 μέχρι 3 δραχμῶν ἕκαστος,
συνιστῶνται δὲ ἰδιαίτερος εἰς τοὺς σπουδα-
στάς, διότι ἀντικαθίσταται ἡ πέννα καὶ οὐτὸ
καθίστανται διαρκεῖς.

Οἱ τῆς καλλιτέρας ποιότητος ἔχουσι πέν-
ναν χρυσῇ ἢ αἰχμῇ προστατεύεται ὑπὸ
ἀδάμαντος, τιμῶνται δὲ ἀπὸ 20 μέχρι 50
δραχμῶν ἕκαστος.

ΠΑΛΛΗΣ καὶ ΚΟΤΖΙΑΣ
Χαροπόλαι, Ὁδὸς Ἑρμοῦ

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ

M. ΑΡΝΙΩΤΟΥ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΥΠΟ ΠΑΣΑΝ ΕΠΙΘΙΝ ΤΕΛΕΙΑ

Ὁδ. Κοραΐ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Ἀθήναι Ὁδ. Λυκούργου 8

Λεξικὸν καὶ ξέναι γλώσσαι

Πλήρες πρακτικὸν σύστημα πρὸς
ἐκμάθησιν ξένων γλωσσῶν

ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Λεξικὸν Γαλλοελληνικόν

ὑπὸ Ν. Κοντοπούλου Δρ. 10

Λεξικὸν Ἑλληνογαλλικόν

ὑπὸ Ν. Κοντοπούλου Δρ. 10

Γαλλικὴ Μέθοδος

Otto—Κοντοπούλου Δρ. 4.80

Κλεις τῆς Γαλλικῆς Μεθόδου

Otto—Κοντοπούλου Δρ. 1.50

Ἑλληνογαλλικὸν ἑτάλογο 1.

Ἐξεδόθησαν

Γ. Ν. ΧΑΤΖΙΔΑΚΙ

ΑΚΑΔΗΜΕΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΚΑΙ ΙΝΔΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΟΜ. Α' Δρ. 8.

ΕΙΔΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Λαρυγγος, φάρυγγος, ρινός, ὠτων

ΕΜΜ. Α. ΚΥΤΑΡΙΟΛΟΥ

Ἱατρός

Ὑψηλῆς τῆς λαρυγγολογίας, ρινολογίας
καὶ ὠτολογίας ἐν τῷ Πθ. Πανεπιστημίῳ.

27 Ὁδ. Πανεπιστημίου

9—11 4—512

Π. Ε. ΚΕΛΛΑΪΔΗΣ

Καλλιτέχνης χαράκις

Σφραγίδες, Μονογράμματα,

Μετάλλια, Νομισματολόγια,

Μικρογραφικὰ παραστάσεις,

Ἀνάγλυφα καὶ ἔκτυπα,

ἐπὶ χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ

καὶ γυαλοῦ.

Ὁδὸς Βουλῆς